
Sunuş

DOI 10.32325/iadd.2019.13

Sosyal bilimlerin bütün dallarında yapılan çalışmalara açık olan *Meltem*'in bu sayısındaki yazıların geneline tarih bilimi egemen oldu. Bir yandan tarihçilerin araştırma makalelerini okuyacak diğer yandan farklı disiplinlerden gelen araştırmacıların ele aldıkları konulara tarihsel perspektifle yaklaşan yazılarını bulacaksınız. Ancak burada kullandığım “tarihsel perspektif” kavramını tarihin kendi araştırmalarına sadece bir fon ya da arka plan oluşturacak şekilde kullanılması olarak okumamak gerekiyor. Bu sayımızda mimarlar, arkeologlar, mutfak kültürü araştırmacıları tarihin kendine özgü soruları, metodolojik araçları, teorik çerçeveleri ve birincil kaynaklarıyla bir bilim dalı olarak ele alınmasının diğer disiplinlerde gerçekleştirilen çalışmalara sunabileceği katkıları ortaya koyuyorlar. Bunun yanı sıra bu disiplinlerden tarih bilimine sunulması olası katkıları da görme fırsatı yakalıyoruz. Bu tür disiplinler arası işbirlikleri uzunca bir süre katı sınırlarla birbirinden ayrı olarak kurguladığımız sosyal bilim alanlarının ele alınan konular ve bu konuların ele alış biçimleri açısından geçişkenliğini yeniden düşünmemize olanak sağlıyorlar.

Araştırma bölümünün ilk makalesinde Antonis Hadjikyriacou Kıbrıs'ta tahıl üretimini ele alıyor ve adadaki buğday üretim, tüketim ve ticaretinin tarihini Akdeniz havzası içine oturtan uzun dönemli bir analiz gerçekleştiriyor. Tahıl üretiminin 16. yüzyıldan 19. yüzyılın sonuna kadar geçirdiği dönüşümleri Osmanlı Devleti'nin iç dinamikleri ile birlikte Akdeniz'de yaşanan gelişmeler çerçevesinde inceliyor. Erkan Serçe 1853 yılında İzmir'de Avusturya konsolosu tarafından “Avusturya yönetimine karşı ayaklanmış bir asi” olması gerekçeyle yakalanan Martin Koszta'nın hikâyesini farklı birincil kaynaklardan elde ettiği bilgiler ışığında kurgulayarak Osmanlı Devleti'nin topraklarında yaşayan yabancılara karşı takındığı tutumu inceliyor. Ayrıca Martin Koszta davası sayesinde 19. yüzyılın ikinci yarısı boyunca modern devletin vatandaşını başka ülkelerde nasıl koruyacağına dair gerçekleştirilen hukuki düzenlemelerin oluşma sürecine tanıklık ediyoruz. *Meltem* bu sayısında ilk defa bir özel dosyaya yer veriyor. İstanbul'da 19. yüzyılda yaşanan kentsel ve mimari dönüşümleri ele alan çalışmaların sunuş yazısını Ceylan İrem Gençer ve Yıldız Salman'ın kaleminden okuyabilirsiniz. Bu özel dosyaya önümüzdeki sayıda da devam edeceğiz.

Güncel bölümü Sevinç Gök'ün “Smyrna/İzmir Agorası'nda Osmanlı Günlük Yaşamından İzler” adlı yazısıyla açılıyor. Akın Ersoy'un başkanlığında yapılmakta olan Smyrna/İzmir Agorası kazısında elde edilen seramikleri inceleyen yazı tarihçilerin kullanageldiği yazılı kaynakların sınırlarını nasıl farklı “kaynaklar” ile genişletebileceğimizi gösteren nitelikli bir örnek. Bu sayede arkeologların Osmanlı dönemi mutfak ve yeme kültürüne dair tarihi çalışmalara sundukları katkıyı okuma fırsatı buluyoruz. Nejat Yentürk boyozun işçi

gıdasıyken burjuvalaşmasını ya da 1990'lı yıllardan bugüne İzmir'in simgesi haline gelmesinin hikâyesini "İzmirlinin Zihin Dünyasında bir Yahudi Böreği: Boyoz" adlı yazısında anlatıyor. 16. yüzyılda İspanya'dan gelen bir tür hamur işinin yüzyıllar boyunca dönüşerek boyoz haline gelmesi hikâyesini bir göçler tarihi olarak okumak mümkün. Yentürk haklı olarak boyozun bir Akdeniz kültürel mirası olarak korunması gerektiğine özel vurgu yapıyor. Midilli'den Yanis Bonos ise "Plajların Yanı Başında Bir Şeyler Saklı: Çidona" başlıklı yazısında bize en çok yaz turizmi ile anılagelen Akdeniz sahillerinden birinin ardında yatan gizli bir tarihi anlatıyor.

İzmir Akdeniz Akademisi'nin faaliyetlerini tanıttığımız bölümün ilk yazısı İlayda Güneş'in Tarih Araştırma Seminerleri değerlendirmesi. Bu sene "İzmir ve Akdeniz" temasıyla üçüncüsü gerçekleştirilen seminerlerde araştırmacılar İzmir'i Akdeniz havzası içine yerleştiren çalışmalarını katılımcılarla paylaştılar. Akademi'nin ürün temelli konferans serisi bu yıl "Dünya'nın Acı Tadı Şeker Konferansı" ile devam etti. Priscilla Mary Işın bu çerçevede yaptığı "Osmanlılarda Şeker Üretimi ve Tüketimi" başlıklı konuşmasının değerlendirmesini bulabilirsiniz.

Alesta bölümünde daha önce Meltem'de yer verdiklerimizden farklı bir yazıyla karşılaşacaksınız. Gökhan Korkmaz, tek bir çalışmaya odaklanmak yerine, Türkiye'de geçtiğimiz çeyrek yüzyıl boyunca Uluslararası İlişkiler alanında Akdeniz üzerine yazılmış tezleri taradı ve sınıflandırdı. Bu açıklamalı bibliyografya denemesinin alanda çalışanlar için yararlı olacağını umuyoruz.

İyi okumalar.

Dilek Akyalçın Kaya